

УДК 338.48(477)

ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ

*Г. Сидор
Чортківський навчально-науковий
інститут підприємництва і бізнесу
Тернопільського національного
економічного університету*

Важливу роль у соціально-економічному розвитку держави та її регіонів відіграє туристичний бізнес. Для України туристична галузь є дуже важливою і сприяє залученню інвестицій та створенню нових робочих місць. З погляду загальноприйнятих світових стандартів інвестиційний клімат у нашій країні не дуже привабливий, тому пошук інвесторів для розвитку цієї галузі ускладнюється.

Туристична галузь є однією із високорентабельних галузей економіки. З огляду на це навіть в умовах загострення українсько-російських відносин, насамперед у військово-політичній площині, анексії Криму туризм в Україні необхідно розвивати. У зв'язку з нестабільною політичною ситуацією в державі, ослабленням вітчизняної економіки, потрібно зосереджуватися на тих галузях, які можуть приносити прибуток, зокрема на туризмі.

Дослідження проблеми та вивчення питань розвитку туристичного бізнесу сьогодні набуває особливої актуальності. Теоретичним і практичним аспектам розвитку туристичної галузі присвятили значну кількість праць провідні вітчизняні й зарубіжні науковці, серед них: Ю. В. Арбузова [1], Г. В. Горин [2], М. Б. Онисько [3], О. І. Трохимець [4] та ін.

Однак багато проблем у цій сфері залишаються невирішеними, тому виникає потреба у проведенні додаткових наукових пошуків. Все це зумовило вибір теми дослідження, її актуальність, важливість та практичну спрямованість.

Упродовж останніх років фінансування туристичної індустрії майже не здійснювалося у зв'язку з військовими діями на території України, а в державному бюджеті на 2016 р. на її розви-

ток не передбачено коштів. Нещодавно в Мадриді (Іспанія) відбулася Міжнародна туристична виставка, проте наша держава не була на ній представлена.

На функціонування вітчизняної туристичної галузі негативно впливає тотальна дезінформація, яку сьогодні ведуть російські ЗМІ. Відповідно зменшився приплив іноземних туристів через інформацію про повномасштабну війну в Україні. За кордоном нашу країну сприймають як «гарячу точку», оскільки чинник безпеки є головним у розвитку туризму.

Руйнівної шкоди туристичній галузі завдали ліквідація центрального органу виконавчої влади у туристичній сфері та передача його функцій Міністерству економічного розвитку і торгівлі, а також непродумані реорганізації.

Проведене дослідження дає можливість стверджувати, що в Україні головною метою розвитку туристичного бізнесу є присутність уваги держави до галузі туризму і курортів, створення сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій у розвиток туристичної інфраструктури. Ця потужна індустрія ефективно працюватиме лише за умови завчасно розробленого стратегічного плану і бачення.

У рамках дослідження встановлено, що наша держава має усі передумови для інтенсивного розвитку не тільки внутрішнього, а й в'їзного та виїзного туризму. Україна володіє значним туристично-рекреаційним потенціалом, сприятливими кліматичними умовами, культурно-історичними пам'ятками світового стандарту, має вигідне географічне розташування.

Так, на Тернопільщині в розвитку регіону пріоритетною визнано туристичну галузь. Тут діють два Державні історико-архітектурні заповідники з десяти, що функціонують в Україні: Кременецько-Почаївський, Березжанський, та один Національний історико-архітектурний заповідник із чотирьох – «Замки Тернопільщини» (з центром у м. Збарж). У жодному іншому регіоні нашої держави такого немає. У Тернопільській області уціліла більше ніж третина всіх замків і палаців, є десятки унікальних храмів і костелів, понад сотню дерев'яних церков різних епох.

Тернопільщина славиться конкурентоспроможним рекреаційним потенціалом, де його складовими частинами є історія, природа, клімат, лікувально-бальнеологічні можливості. На цій

території значними є запаси мінеральних вод «Нафтуся» та «Моршинська», лікувальні болота та ін., що створює сприятливі умови для розвитку туристичного бізнесу.

На основі проведеного дослідження зазначимо, що туризм має здатність впливати на економіку регіону, країни і світу. Проте кризові явища останніх років, російська агресія послабили динаміку туристичного ринку. У разі звільнення Донбасу від російських окупантів, повернення Криму під юрисдикцію України туристичний бізнес може знову досягти тих тенденцій та позицій, які діяли до 2012 р.

В Україні туризм має стати джерелом поповнення державного та місцевих бюджетів, сферою реалізації ринкових механізмів, засобом повноцінного й доступного оздоровлення й відпочинку.

Список використаних джерел:

1. Арбузова Ю. В. Перспективні напрями розвитку зеленого туризму в Україні / Ю. В. Арбузова, В. Д. Яковенко // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2013. – Вип. 3 (4). – С. 120–128.
2. Горин Г. В. Систематизація методологічних підходів до визначення сутності поняття «рекреаційно-туристичний потенціал регіону» / Г. В. Горин // Регіональна економіка. – 2014. – № 2. – С. 187–199.
3. Онисько М. Б. Міжнародний туризм: світові тенденції та українські реалії / М. Б. Онисько [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sd.nct.ua/2012/05/24/turizm-ukraine-mir.html>
4. Трохимець О. І. Розвиток туризму в Україні та його стратегічне значення для національної економіки / О. І. Трохимець // Держава та регіони. – 2012. – № 3. – С. 62–67.